

KUTSESTANDARD

07-07062005-01/2

KEEMILISE PROTSESSI OPERAATOR I, II, III

ENERGEETIKA, MÄE- JA KEEMIA TÖÖSTUSE KUTSENÕUKOGU

Kutsekvalifikatsioonisüsteemi väljaarendamine

EESSÕNA

Eesti kutsekvalifikatsiooni süsteemis määratletakse kutsekvalifikatsiooni nõudeid viiel tasemel. I tase on madalaim ja V tase kõrgeim (vt lisa A – Kutsekvalifikatsiooni süsteemi terminid). Kõik kutsed ei eelda kutsekvalifikatsiooni tasemete fikseerimist I kuni V tasemeni. Iga konkreetse kutse kvalifikatsioonitasemed, sealhulgas vajaduse korral ka haridusnõuded, määrab kindlaks kutsenõukogu.

Käesolev kutsestandard sisaldab asjaomaste institutsioonide vahel kokkulepitud nõudeid keemilise protsessi operaator I, II, III kutsekvalifikatsioonile.

Kutsestandardi kavandi koostas Energeetika, Mäe- ja Keemiatööstuse Kutsenõukogu moodustatud keemilise protsessi töörühm koosseisus:

Antonina Zguro	Kohtla-Järve Polütehnikum
Hillar Rootalu	Kiviõli Keemiatööstuse OÜ
Kaie Piiskop	Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus
Meelike Otstavel	AS Norma
Rein Rahe	Viru Keemiagrupp AS
Uku Annus	AS Norma
Valev Kuusemäe	Eesti Keemiatööstuse Liit

Ajavahemikus . 01–16 märts 2000 a viidi läbi kutsestandardi kavandi arvamusküsitlus.

Kutsestandardi lõppredaktsiooni koostamisel on töörühm arvestanud arvamusküsitlusel tehtud ettepanekuid ja märkusi.

Kutsestandardi koostamisel on arvestatud rahvusvaheliste kvalifikatsiooninõuetega.

Käesolev kutsestandard on koostatud uustöötlusena.

Käesoleva kutsestandardi jõustumisel kaotab kehtivuse 6. juunil 2001. a Energeetika, Mäe- ja Keemiatööstuse Kutsenõukogu otsusega nr. 5. kinnitatud keemilise protsessi operaator I, II, III kutsestandard.

Käesolev keemilise protsessi operaator I, II, III kutsestandard on kinnitatud 7. juunil 2005. a Energeetika, Mäe- ja Keemiatööstuse Kutsenõukogu otsusega nr. 15.

Kutsestandardis sisalduvad kutsekvalifikatsioonid on kantud kutseregistrisse.

1 KASUTUSALA

Kutsestandardite kasutusala on järgmine:

- 1) töötajate kutsekvalifikatsiooni nõuete määratlemine
- 2) õppekavade, koolitusprogrammide väljatöötamine
- 3) eksaminõuete väljatöötamine, kutsekvalifikatsiooni tõendamine ja hindamine
- 4) aluse andmine rahvusvaheliste kutsekvalifikatsiooni tõendavate dokumentide võrdlemiseks.

2 KUTSESTANDARDIGA SEONDUVAD STATISTLISED KOODID

Eesti Majanduse Tegevusalade Klassifikaatori¹ järgi kuulub kemikaalide käitlemine kemikaalide ja keemiatoodete tootmise valdkonda, kood 24.

Ametite Klassifikaatori² järgi kuulub keemilise protsessi operaator 8. pearühma “Seadme- ja masinaoperaatorid”, koodid 815 ja 822.

3 KUTSENIMETUS JA KUTSEKVALIFIKATSIOONI TASE

Eesti keeles:	Keemilise protsessi operaator I, II, III
Inglise keeles:	Operator chemical processes I, II, III
Vene keeles:	Оператор химического процесса I, II, III

4 KUTSEKIRJELDUS

Keemilise protsessi operaator võib töötada erinevates keemiatööstuse valdkondades – tarbe- ja tööstuskeemia, värvi-lakitööstus, paberi- ja tselluloositööstus jm.

Keemilise protsessi operaator kindlustab tehnoloogilise režiimi järgimise.

Ta peab tundma juhtimisseadmete üldisi hooldusmeetodeid ja teostama lihtsamaid remonditöid.

Keemilise protsessi operaator I jälgib kontrollmõõteriistu ja juhib lihtsamate keemiliste protsesside osasid.

Kompleksprotsesside puhul töötab keemilise protsessi operaator I kellegi juhendamisel.

Ta peab tundma konkreetse keemilise protsessi osade olemust.

Olenevalt ettevõttest võib ta töötada näiteks masinistina, reaktoritöölisena jne.

Soovitav haridustase keemilise protsessi operaatori I kvalifikatsiooni taotlemisel on põhiharidus, nõutav on kutsealane koolitus.

Keemilise protsessi operaator II jälgib kontrollmõõteriistu ja juhib erinevate keemiliste protsesside osasid.

Ta peab tundma konkreetse keemilise protsessi osade olemust ja nende tähtsust tervikprotsessis.

Keemilise protsessi operaator II võib vajadusel juhendada keemilise protsessi operaatori I tööd.

¹ Statistical classification of economics activities in the European Community (NACE) eestistatud versioon

² International Standard Classification of Occupations (ISCO-88) eestistatud versioon

Soovitav haridustase keemilise protsessi operaatori II kutsekvalifikatsiooni taotlemisel on keskharidus, nõutav on kutsealane koolitus ja vähemalt pooleaastane järjepidev kutsealane töökogemus operaatorina.

Keemilise protsessi operaator III on operaator, kelle sügavad teadmised ja kogemus võimaldavad juhtida ja jälgida keerulisi kompleksseid keemilisi protsesse ja seadmeid.

Keemilise protsessi operaator III peab tundma ettevõtte tootmisprotsessi toormaterjalist lõpptoodanguni, tähtsamaid toote kasutusalasid ja kvaliteedinõudeid. Keemilise protsessi operaator III koordineerib sidusseadmete tööd.

Keemilise protsessi operaator juhib, suunab ja kontrollib teiste operaatorite tööd. Enamasti juhendab ta I ja II taseme operaatoreid ja annab neile edasi oma teadmisi. Ta jälgib tööhutusnõuete täitmist ja lahendab ohtlikke olukordi.

Olenevalt ettevõttest võib ta töötada näiteks meistri, keemilise sünteesi juhi, vanemoperaatorina jne.

Soovitav haridustase keemilise protsessi operaatori III kutsekvalifikatsiooni taotlemisel on keskharidus nõutav on kutsealane koolitus ja vähemalt 3-aastane järjepidev kutsealane töökogemus operaatorina.

Keemilise protsessi operaatori töö kõigil kutsekvalifikatsioonitasemetel nõuab avariiolukorras kiiret reageerimisvõimet.

Keemilise protsessi operaator puutub oma töös kokku erinevate kemikaalidega, mis ülitundlikel inimestel võib põhjustada allergiat.

Kutsealal toimetuleku eelduseks on kohanemisvõime ja füüsilise koormuse taluvus, operaatoritel on soovitatav perioodiliselt läbida tervisekontrolli.

5 KUTSEOSKUSNÕUDED (vt lisa B)

5.1 Üldoskused ja -teadmised

5.1.1 Majandus – algtase

5.1.2 Õigusaktid – algtase

1) kutsealaga seotud õigusaktid

2) tööõigus

5.1.3 Töökeskkonna ohutus

1) tööhutus, -tervishoid ja -hügieen

2) tule - ja elektriõhutus

3) keskkonnakaitse

4) jäätmekäitlus

5) esmaabi

5.1.4 Keeleoskus (vt lisa C)

1) eesti keel – II, III algtase

2) 2 võõrkeelt – III algtase

5.1.4 Arvuti kasutamine – I, II moodul AO2, III AO3-AO4 (vt lisa D)

5.1.5 Suhtlemine – I algtase, II kesktase

5.1.6 Juhtimine – III algtase

5.1.7 Kutse-eeetika – I, II nõue puudub

5.2.1 Põhioskused ja -teadmised

5.2.1 Kutsealane terminoloogia – II võõrkeelne

5.2.2 Tehnoloogiline dokumentatsioon

- 1) tehnoloogiline reglement
  - 2) info edastamise võimalused
  - 3) tooraine, materjalide, energia kulu ja toodangu koguse arvestamine- I nõue puudub
- 5.2.3 Tehnoloogiline protsess
- 1) kasutatavate seadmete tööpõhimõtted, käitamine ja korrashoiu jälgimine – I algfase, II kesktase, III kõrgtase
  - 2) kemikaalide kasutamine keemilise protsessides
  - 3) tehnoloogilise protsessi parameetrid
  - 4) tooraine, toodete, reagentide ja abimaterjalide füüsikalise-keemilised omadused
  - 5) toorainele ja toodetele kehtestatud kvaliteedinõuded
  - 6) tooraine kasutuselevõtu protseduurireeglid
  - 7) mõõteriistade näitude lugemine, normid ja mõõtühikud
  - 8) töötavalt seadmelt reservseadmele üleminek – I nõue puudub
  - 9) kasutatavate tehnoloogiliste protsesside tundmine ja juhtimine – I nõue puudub, II algfase, III kesktase
  - 10) mõõteriistade tööpõhimõtted ja häälestamine – I nõue puudub
  - 11) lihtsamad remonditööd – I nõue puudub
- 5.2.4 Tooraine vastuvõtt, ladustamine
- 1) tooraine märgistuse tundmine
  - 2) kemikaalide vastuvõtule ja ladustamisele kehtestatud nõuded
  - 3) ohutu ladustamise põhimõtted – I, II nõue puudub
- 5.2.5 Valmistoodangu väljastamise protseduurireeglid
- 5.2.6 Valmistoodangu markeerimine ja ladustamine
- 5.2.7 Proovide võtmise meetodika ja aparatuur
- 5.2.7 Kemikaali ohtlikkuse määramine pakendil oleva märgistuse, ohutuskaardi või muu teabe alusel
- 5.2.8 Kemikaalide käitlemisega seotud riskide ja ohutusnõuete tundmine
- 5.2.9 Keskkonnanriskide tundmine ja kemikaalist johtuva reostuse kõrvaldamise meetodid
- 5.2.10 Isikukaitsevahendite kasutamine
- 5.2.11 Esmaste pääste- ja kaitsevahendite kasutamine
- 5.2.12 Tegutsemise tööõnnetuse korral
- 5.2.13 Tegutsemise avariiolukordades
- 5.2.14 Oma töökoha korraldamine
- 5.2.15 Juhendamisel lihtsamate remonditööde teostamine
- 5.2.16 Analüüside läbiviimise meetodika ja aparatuur – I nõue puudub, II, III algfase
- 5.3 Lisaoskused ja -teadmised**
- 5.3.1 Kutsealaga seotud metalli- ja plastitööd
- 5.3.2 Laboritöö tehnika
- 5.4 Isikuomadused ja võimed**
- 1) visuaalne mälu
  - 2) kontsentreerumisvõime
  - 3) kohanemisvõime (rutiinitaluvus)
  - 4) koostöövalmidus
  - 5) distsiplineeritus
  - 6) üldistusvõime – I nõue puudub

6 KEHTIVUSAEG

Kutsestandard kehtib 4 aastat. Vastavalt vajadusele võib standardit muuta enne standardi kehtivusaja lõppu.

KUTSEKVALIFIKATSIOONISÜSTEEMI TERMINID

Kutsestandard – dokument, mis määrab kindlaks kutsekvalifikatsioonist tulenevad nõuded teadmiste, oskuste, vilumuste, kogemuste, väärtushinnangutele ja isikuomadustele.

Kutsekvalifikatsioon – antud kutsealal nõutav pädevuse tase, mida tunnustatakse kas reguleeritud, ajalooliselt või rahvusvaheliselt kujunenud nõuete alusel.

Kõik kutsed ei eelda kvalifikatsioonide fikseerimist I kuni V tasemeni. Iga konkreetse kutse kvalifikatsioonid määratleb kutsenõukogu.

I tase – lihtsate tööülesannete täitmine sarnastes olukordades; põhilised kutsealased oskused ja teadmised on omandatud enamasti läbi koolituse; vajadusel juhendatakse töö käigus; vastutab oma tööülesannete täitmise eest.

II tase – põhiliste tööülesannete täitmine erinevates olukordades; lisaks kutsealastele oskustele ja teadmistele omab vilumust ja kogemust; töötaja töötab iseseisvalt; vastutab oma tööülesannete täitmise eest.

III tase – keerukate tööülesannete täitmine erinevates ja vahelduvates olukordades; omab kutsealast meisterlikkust; valmisolek kutsealaste oskuste ja teadmiste edasiandmiseks või laialdased kutsealased oskused ja teadmised on omandatud läbi koolituse; valmisolek korraldada ressurside jagamist ja teiste tööd ning vastutada selle eest.

IV tase – erinevate, keerukate, analüüsimist ja otsustamist eeldavate tööülesannete täitmine muutuvates olukordades; laialdased kutsealased teadmised ja oskused, millele lisanduvad kogemused ja vilumused või juhtimiselased teadmised; korraldab ressurside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle eest.

V tase – uute kontseptsioonide ja lähenemisviiside väljaarendamine või tegevuspoliitika arengusuundade väljatöötamist eeldavate tööülesannete täitmine erinevate funktsioonide ja koordineerimisega; põhjalikud teadmised tegevusvaldkonnast või kogu valdkonda puudutavad oskused; vastutus analüüside, diagnooside ja otsuste ning nende elluviimise eest.

Lisa B

KUTSEOSKUSNÕUDED

Üldoskused ja -teadmised – tegevusvaldkondi läbivad nõuded üldistele oskustele ja teadmistele.

Põhioskused ja -teadmised – kutsealal tegutsemiseks vajalikud nõuded oskustele ja teadmistele.

Erioskused ja -teadmised – nõuded oskustele ja teadmistele, mis on seotud spetsialiseerumisega.

Lisaoskused ja -teadmised – soovituslikud oskused ja teadmised, mis toetavad ja laiendavad kutseoskusi või seonduvad lisakvalifikatsiooniga.

Isikuomadused ja võimed – nõuded kutsealal töötamiseks eeldatavatele isiku- ja isiksuslikele omadustele ja füüsilistele võimetele.

KONKREETSETE TEADMISTE JA OSKUSTE TASEMETE KIRJELDUSED

Algtase – mõistete, faktide ja põhimõtete teadmine; põhiliste töövõtete valdamine.

Kesktaase – mõistete ja faktide tõlgendamine ja võrdlus, seoste loomine; mitmekesiste töövõtete valdamine.

Kõrgtase – seostatud faktide alusel analüüsimine, prognoosimine, järeldamine, üldistamine, hindamine; mitmekesiste komplitseeritud töövõtete valdamine.

KEELTE OSKUSTASEMETE KIRJELDUSED
Lisa C

	A1	A2	B1	B2	C1	C2	
MÕISTMINE	Saan aru tuttavatest sõnadest ja fraasidest, mis puudutavad mind, minu perekonda ja minu vahetut ümbrust, kui inimesed räägivad aeglaselt ja selgelt.	Saan aru fraasidest ja sageli kasutatavatest sõnadest, mis on vahetult seotud mulle oluliste valdkondadega (näiteks info minu ja mu perekonna kohta, sisseostude tegemine, kodukoht, töö). Saan aru lühikeste, lihtsate ja selgelt välja-hääldatud ütluste põhisisust.	Saan aru põhilisest infost selges tavakõnes tuttavatel teemal: töö, kool, vaba aeg jne. Saan aru aeglaselt ja selgelt edastatud raadio- või telesaadete põhisisust, kui need käsitlevad päevateemasid või mulle huvitavaid teemasid.	Saan aru pikematest kõnedest ja ettekannetest ning tuttava teema puhul isegi nende keerukamatest nüanssidest. Saan aru enamiku teleuudiste, publitsistikasaadete ja filmide sisust.	Saan aru pikemast tekstist isegi siis, kui see pole selgelt liigendatud ja seosed on esitatud kas kaudselt või vihjamisi. Saan suurema vaevata aru tele-programmidest ja filmidest.	Saan vaevata aru igasugusest kõnest, olenemata sellest, kus seda esitatakse. Saan aru ka kiirkõnest, kui mulle antakse pisut aega hääldusviisiga harjumiseks.	KUULAMINE
	Saan aru tuttavatest nimedest, sõnadest ja väga lihtsatest lausetest näiteks siltidel, plakatitel või kataloogides.	Saan aru väga lühikestest lihtsatest tekstidest. Oskan leida eeldatavat spetsiifilist informatsiooni lihtsatest igapäevatekstidest (näiteks reklaamid, tööpakkumised, prospektid, menüüd, sõiduplaanid), samuti saan aru lühikestest lihtsatest isiklikest kirjadest.	Saan aru tekstidest, mis koosnevad sagedamini esinevatest või minu tööga seotud sõnadest. Saan aru sündmuste, mõtete ja soovide kirjeldusest isiklikes kirjades.	Saan aru aktuaalsetel teemadel kirjutatud artiklitest, kus autorid väljendavad mingeid kindlaid seisukohti või vaatenurki. Saan aru tänapäevasest proosast.	Saan aru pikkadest ja keerulistest tekstidest, nii olustikulistest kui ka kirjanduslikest, tajudes nende stiilist eripära. Saan aru erialastest artiklitest ja pikematest tehnilistest juhenditest isegi siis, kui need vahetult ei puuduta minu eriala.	Saan vaevata aru kõigist kirjaliku teksti liikidest, sealhulgas abstraktsetest, struktuurilt ja/või keeleliselt keerulistest tekstidest, näiteks käsiraamatutest, erialastest artiklitest ja ilukirjandusest.	LUGEMINE
RÄÄKIMINE	Oskan lihtsal viisil suhelda tingimusel, et vestluspartner aeglaselt räägib, vajadusel öeldut kordab või ümber sõnastab ning mind vestlemisel aitab. Oskan küsida lihtsaid küsimusi ja neile vastata.	Saan hakkama igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel teemadel. Oskan kaasa rääkida, ehkki ma ei oska veel ise vestlust juhtida.	Saan enamasti keelega hakkama maal, kus see on kasutusel. Oskan ettevalmistuseta vestelda tuttavatel, huvitaval või olulisel teemal: pere, hobi, töö, reisimine ja päevasündmused.	Oskan vestelda piisavalt spontaanselt ja ladusalt, nii et suhtlemine keelt emakeelena kõnelevate inimestega on täiesti võimalik. Saan aktiivselt osaleda aruteludes tuttavatel teemal, oskan oma seisukohti väljendada ja põhjendada.	Oskan end mõistetavaks teha ladusalt ja spontaanselt, väljendeid eriti otsimata. Oskan kasutada keelt paindlikult ja tulemuslikult nii ühiskondlikel kui ka tööalastel eesmärkidel. Oskan avaldada mõtteid ja arvamusi ning vestluses teemat arendada.	Saan vaevata osaleda igas vestluses ja diskussioonis ning oskan idioome ja kõnekeelseid väljendeid. Oskan täpselt edasi anda tähendusvarjundeid. Vajadusel oskan lausungi ümber sõnastada, nii et vestluses osalejad seda teemat arendada.	SUULINE SUHTLUS
	Oskan kasutada lihtsaid fraase ja lauseid kirjeldamiseks kohta, kus elan, ja inimesi, keda tunnen.	Oskan kasutada mitmeid fraase ja lauseid, et kirjeldada oma perekonda ja teisi inimesi, elutingimusi, hariduslikku tagapõhja, praegust või eelmist tööd.	Oskan lihtsate seostatud lausetega kirjeldada kogemusi, sündmusi, unistusi ja kavatsusi. Oskan lühidalt põhjendada ning selgitada oma seisukohti ja plaane. Oskan edasi anda jutu, raamatu ja filmi sisu ning kirjeldada oma muljeid.	Oskan selgelt ja üksikasjalikult käsitleda ainet laias teemaringis, mis puudutab minu huvialasid. Oskan selgitada oma seisukohti aktuaalsetel teemadel, tuues välja erinevate arvamuste poolt- ja vastuargumendid.	Oskan keerulisi teemasid täpselt ja üksikasjalikult kirjeldada, välja tuua alateemad ja olulisemad punktid ning teha kokkuvõtet.	Oskan esitada selge ja ladusa, kontekstile vastavas stiilis kirjelduse või põhjenduse, millel on loogiline ülesehitus, mis aitab kuulajal märgata ja meelde jätta kõige olulisemat.	SUULINE ESITUS
KIRJUTAMINE	Oskan kirjutada lühikest ja lihtsat teadet (näiteks postkaarti puhkuse-tervitustega) ning täita formulare (näiteks hotelli registreerimislehte, kus küsitakse isikuandmeid: nime, aadressi, rahvust/kodakondsust).	Oskan teha märkmeid ja koostada väga lihtsat isiklikku kirja, näiteks kellegi tänamiseks.	Oskan koostada lihtsat seostatud teksti tuttavatel või mulle huvi pakkuvatel teemal. Oskan kirjutada isiklikku kirja, milles kirjeldan oma kogemusi ja muljeid.	Oskan kirjutada selgeid ja detailseid tekste mulle huvi pakkuvates teemaringis. Oskan kirjutada esseed, aruannet või referaati, edastamaks infot ning kommenteerides ja põhjendades oma seisukohti. Oskan kirjutada kirju, milles tõstan esile kogemuste ja sündmuste mulle olulisi aspekte.	Oskan ennast väljendada selges, hästi liigendatud tekstis, avaldades oma arvamust vajaliku põhjalikkusega. Oskan kirjutada kirja, esseed või aruannet keerukal teemal ja esile tõsta olulisemat. Oskan lugejast lähtuvalt kohandada oma stiili.	Oskan kirjutada ladusalt ja selgelt vajalikus stiilis. Oskan koostada keerulisi kirju, aruandeid või artikleid, esitada ainet loogiliselt liigendatuna nii, et lugeja suudab eristada olulisi. Oskan koostada erialaseid ja ilukirjanduslike sisukokkuvõtteid, annotatsioone ning retsensioone.	KIRJUTAMINE

Tabel. Euroopa Nõukogu keeleoskustasemetesüsteemi enesehindamise skaala

ARVUTI KASUTAMISE OSKUS

Arvutikasutaja oskustunnistus – AO (ECDL/ICDL – The European Computer Driving Licence/The International Computer Driving Licence) tõendab selle omaja praktilisi põhioskusi laiatarbe tarkvara kasutamisel. (AO tunnistuse omamine ei ole kutsekvalifikatsiooni taotlemisel kohustuslik.)

7 moodulit:

AO1 – Infotehnoloogia põhimõisted ja infoühiskond

AO2 – Arvuti kasutamine ja failihaldus

AO3 – Tekstitöötlus

AO4 – Tabelitöötlus

AO5 – Andmebaasid

AO6 – Esitlus

AO7 – Informatsioon ja kommunikatsioon

AO1 INFOTEHNOLOOGIA PÕHIMÕISTED JA INFOÜHISKOND

1. Põhimõisted
2. Riistvara
3. Mälu
4. Tarkvara
5. Arvutivõrgud
6. Arvutid igapäevaelus
7. Infotehnoloogia ja ühiskond
8. Turvalisus, õiguskaitse ja seadusandlus
9. Infotehnoloogia ja Eesti

AO2 ARVUTI KASUTAMINE JA FAILIHALDUS

1. Elementaarioskused
2. Töölaud
3. Failihaldus
4. Failide lihtne redigeerimine
5. Prindihaldus

AO3 TEKSTITÖÖTLUS

1. Alustamine
2. Põhioperatsioonid
3. Kujundamine (vormindamine)
4. Dokumendi viimistlemine
5. Printimine
6. Muud oskused

AO4 TABELITÖÖTLUS

1. Elementaarioskused
2. Põhioperatsioonid
3. Valemid ja funktsioonid
4. Kujundamine (vormindamine)
5. Diagrammid ja objektid
6. Printimine

AO5 ANDMEBAASID

1. Alustamine
2. Andmebaasi loomine
3. Vormi kasutamine
4. Informatsiooni otsimine
5. Aruanded

AO6 ESITLUS

1. Elementaaroskused
2. Põhitegevused
3. Vormindamine
4. Graafika ja diagrammid
5. Printimine ja levitamine
6. Slaidiseansi efektid
7. Slaidiseansi vaatamine

AO7 INFORMATSIOON JA KOMMUNIKATSIOON

1. Veebi kasutamise elementaaroskused
2. Veebis navigeerimine
3. Otsing veebis
4. Järjehoidjad (bookmarks)
5. Elektronposti kasutamise elementaaroskused
6. Kirjavahetus
7. Adresseerimine
8. Postkasti haldamine
9. Listid ja uudisgrupid